

POVEĆANJE SIGURNOSTI PACIJENTA KROZ PREUZIMANJE ODGOVORNOSTI ZA VLASTITO LIJEČENJE

Ivica Belina, predsjednik

Zagovaranje prava pacijenata (patient advocacy)

Zagovaranje prava pacijenata djeluje kroz organizacije ili pojedince specijalizirane za zagovaranje prava pacijenata, bilo da se radi o općoj javnosti i podizanju svijesti o pravima pacijenata, pojedinim grupacijama pacijenata ili o individualnim oboljelim osobama.

Segment koji se često zaboravlja su obveze pacijenata u sustavu zdravstva, proizašle iz prava pacijenata.

Aktivnosti zagovaranja pacijenata

Prava pacijenata, zaštita privatnosti i povjerljivosti podataka, informirani pristanak, odnosno informirano odlučivanje

Podizanje svijesti javnosti

Podrška pacijentima i njihovim njegovateljima, te njihova edukacija

Kome su usmjerene aktivnosti zagovaranja?

Općoj javnosti u cilju informiranja i podizanja javne svijesti

Regulatornim tijelima i političkim čimbenicima

Pružateljima zdravstvenih i medicinskih usluga i djelatnicima unutar sustava zdravstva

Akademskoj zajednici, zajednici medicinskih i farmaceutskih istraživača

Osnaživanje pacijenata (patient empowerment)

Osnaživanje pacijenata pretpostavlja stavljanje pacijenata u središnju poziciju zdravstvenog sustava (patient oriented HealthCare), kroz omogućavanje aktivne uloge građana u kreiranju zdravstvenih, medicinskih i socijalnih usluga koje najbolje odgovaraju njihovim potrebama.

Osnaženi pacijent

Razumije svoju bolest/stanje i njihov utjecaj na njegovo tijelo i kvalitetu života

Osjeća se kompetentnim za donošenje odluka o vlastitom liječenju/zdravlju zajedno s medicinskim stručnjacima

Osjeća se kompetentnim donijeti informirane odluke o svojem liječenju/zdravlju

Oснаžени pacijent

Razumije promjene u svom stilu života koje mora učiniti kako bi i sam/sama upravljao/upravljala svojim stanjem

Kompetentan je preispitivati medicinske stručnjake koji mu pružaju zdravstvenu njegu

Preuzima odgovornost za svoje zdravlje i aktivno traži zdravstvene i medicinske usluge samo kada je to potrebno

Aktivno traži informacije, evaluira ih i primjenjuje

Sigurnost pacijenta (patient safety)

Sigurnost pacijenta, prema definiciji WHO podrazumijeva prevenciju, otklanjanje i unapređenje zaštite od neželjenih događaja u procesu zdravstvene zaštite.

Sigurnost pacijenata odnosi se na :

Upotrebu lijekova

Kontrolu infekcija (bolnički uvjeti)

Sigurnost tijekom anestezije i kirurških postupaka

Izdvajanje (karantena) i obuzdavanje (zaštita)

Dovoljan broj zaposlenih i njihove kompetencije

Zaštitu od požara

Sigurnost pacijenata odnosi se na :

Medicinsku opremu

Upravljanje hitnim medicinskim postupcima i krizno upravljanje u zdravstvenim ustanovama

Zaštitu od neželjenih događaja

Reagiranje na događaje koji utječu na sigurnost pacijenta /pacijenata

Odgovornost zdravstvene ustanove da pacijentu priopći ishode njegova liječenja

Rezolucija Europskog parlamenta od 22. listopada 2013. o sigurnosti pacijenata u procesu zdravstvene skrbi

Mjere koje Rezolucija pozdravlja:

- izradu, od strane svih država članica, politika sigurnosti pacijenata i činjenicu da su mnoge države članice podigle ove politike na višu razinu u svojoj politici javnog zdravlja;
- određivanje nadležnog tijela za sigurnost pacijenata (u većini država članica);
progresivno uspostavljanje sustava upozoravanja na neželjene događaje iz kojih se mogu izvući pouke o nedostacima;

Mjere koje Rezolucija pozdravlja:

- opće uspostavljanje mjera za izobrazbu o sigurnosti pacijenata u zdravstvenim ustanovama;
- provedbu, u Francuskoj, Slovačkoj i Nizozemskoj, prekograničnih strategija sigurnosti pacijenata (uz nacionalnu strategiju);
- suradnju između država i između regija s ciljem ostvarivanja mjera koje je preporučilo Vijeće i koje je uspostavila 21 država članica (plus Norveška), u mnogim slučajevima u okviru projekata koje sufinancira EU;

Rezolucija potvrđuje da je još uvijek mali broj država članica:

- uključio sigurnost pacijenata u obrazovanje i izobrazbu zdravstvenih djelatnika;
- ima pripremljene akcijske planove za suzbijanje infekcija povezanih sa zdravstvenom skrbi;
- proveo mjere za bolje informiranje pacijenata o infekcijama povezanim sa zdravstvenom skrbi kroz zdravstvene ustanove;
- podržao istraživanja infekcija povezanih sa zdravstvenom skrbi;

A gdje smo u RH?

Organizacije pacijenata i sami pacijenti, kao i zdravstvene ustanove i njihovi djelatnici, su nedovoljno upoznati s pravima i obvezama pacijenata, mogućnostima i potrebi njihova zagovaranja i prednostima osnaživanja pacijenata

Velike razlike u zagovaračkim sposobnostima i aktivnostima pojedinih skupina pacijenata – i dobro organizirane organizacije pacijenata okrenute su svojim specifičnim problemima, bez sagledavanja šire slike

A gdje smo u RH?

Velike razlike u osnaženosti pojedinih grupacija pacijenata i njihovoj spremnosti za uključivanje u aktivniju ulogu u liječenju pojedinaca i pojedinih grupacija pacijenata

A gdje smo u RH?

Nedovoljna protočnost informacija i suradnja među organizacijama pacijenata, kao i među organizacijama pacijenata i strukovnim udruženjima medicinskih i zdravstvenih profesionalaca

Zdravstveni djelatnici osnažene pacijente doživljavaju kao ugrozu svojih kompetencija – negativni stavovi i obostrano nepovjerenje

A gdje smo u RH?

Potrebna sustavna i sveobuhvatna edukacija pacijenata o zagovaranju, osnaživanju i sigurnosti pacijenata, te HTA analizi kako bi se u nju aktivno uključili

Sustavna suradnja stručnjaka, PZZ i udruga pacijenata na edukaciji i osnaživanju pacijenata kako bi uspješno upravljali svojom bolešću/svojim zdravljem/svojim liječenjem

Osnaženi i educirani pacijenti koji uspješno upravljaju svojim stanjem predstavljaju partnere zdravstvenim i medicinskim djelatnicima, aktivno sudjeluju u smanjivanju i prevenciji komorbiditeta i poboljšavaju ishode liječenja, čime dugoročno smanjuju troškove svog liječenja

A gdje smo u RH?

Potrebna je nova zakonska regulacija vezana za zdravstvenu zaštitu i zaštitu prava i promoviranje obveza pacijenata, te aktivne uloge pacijenata u vlastitom liječenju

POJEDINAC – najodgovorniji za vlastito zdravlje?

DA, kada je njegova uloga u vlastitom zdravlju odgovorna i aktivna, kada zajedno s zdravstvenim i medicinskim djelatnicima surađuje kao partner

DA, kada je educiran, informiran i osnažen

DA, kada je kompetentan donositi informirane odluke

POJEDINAC – najodgovorniji za vlastito zdravlje?

DA, kada su mu svi propisani dijagnostički i terapijski postupci utemeljeni na dokazima i medicinski relevantni

DA, kada je educiran i aktivno uključen u procjenu medicinskih tehnologija i ishoda liječenja

HVALA NA PAŽNJI!

kuz@kuz.hr